

BIZTONSÁGI ADATLAP

1. SZAKASZ: AZ ANYAG ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1. Termékazonosító:

Olajsav

IUPAC-név: Olajsav
CAS-szám: 112-80-1
EK-szám: 204-007-1

Regisztrációs szám nem áll rendelkezésre erre az anyagra, mivel ez az anyag vagy a felhasználása mentes a regisztráció alól a REACH rendelet 2. cikke alapján, vagy az éves tonna mennyiség miatt nem szükséges regisztráció, vagy a regisztráció egy későbbi regisztrációs időpontban várható.

1.2. Az anyag megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása:

Laboratóriumi vegyszerek, vegyi anyagok gyártása, gyógyszeralapanyag.

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Parma Produkt Kft

H-6723 Szeged, József Attila sugárút 130.

Tel.: +36-62-562-751

Fax: +36-62-562-769

E-mail: parmaprodukt@parmaprodukt.hu

Web: <http://parmaprodukt.hu/>

1.3.1. Felelős személy neve: Hegyes Lajosné
E-mail: hegyes_lajosne@parmaprodukt.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**
1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel.: 06 1 476 6464, 06 80 201 199 (0-24 h)

2. SZAKASZ: A VESZÉLY AZONOSÍTÁSA

2.1. Az anyag osztályozása:

Osztályozás az 1272/2008/EK rendelet (CLP) alapján:
Skin irritation 2 – H315

Figyelmeztető **H-mondatok:**
H315 – Bőrirritáló hatású.

2.2. Címkézési elemek:

IUPAC-név: Olajsav
CAS-szám: 112-80-1
EK-szám: 204-007-1

Figyelmeztető **H-mondatok:**
H315 – Bőrirritáló hatású.

Az óvintézkedésekre vonatkozó **P-mondatok:**

P264 – A használatot követően a kezeket alaposan meg kell mosni.

P280 – Védőkesztyű/szemvédő/arcvédő használata kötelező.

P302 + P352 – HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő szappanos vízzel.

P332 + P313 – Bőrirritáció esetén: orvosi ellátást kell kérni.

2.3. Egyéb veszélyek:

Az anyagnak nincs egyéb ismert egészség- vagy környezetkárosító hatása.
A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei: nem áll rendelkezésre adat.

3. **SZAKASZ: ÖSSZETÉTEL/ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK**

3.1. Anyag:

IUPAC-név: Olajsav
Szinoním név: cisz-9-Oktadekánsav, Oleinsav, Oleic acid
CAS-szám: 112-80-1
EK-szám: 204-007-1
Összegképlet: $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_7\text{CH}=\text{CH}(\text{CH}_2)_7\text{COOH}$
Molekulatömeg: 282,46 g/mol
Tisztaság: 100 %

4. **SZAKASZ: ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

A sérültet azonnal távolítsuk el a veszélyeztetett övezetből, fektessük kényelmes testhelyzetbe, lazítsuk meg szoros ruhadarabjait. A sérültet takarjuk be, ne engedjük lehűlni. Légzéskimaradás esetén alkalmazzunk mesterséges lélegeztetést. Minden esetben kérjünk orvosi tanácsot, azonnali orvosi felügyeletre van szükség!

LENYELÉS:

Teendők:

- Mossuk ki a sérült száját vízzel – ha eszméleténél van!
- A sérülthöz azonnal hívjunk orvost!

BELÉGZÉS:

Teendők:

- A sérültet vigyük friss levegőre, és helyezzük nyugalomba!
- Eszméletvesztés esetén a pihentetés és a szállítás stabil oldalfekvő helyzetben történjen!

BŐRREL ÉRINTKEZÉS:

Teendők:

- Távolítsuk el azonnal a szennyezett ruházatot!
- Tisztítsuk meg a bőrfelületet bő folyó vízzel!
- Panasz esetén forduljunk orvoshoz!

SZEMBE IJTÁS:

Teendők:

- Öblítsük ki azonnal szemet vízzel a szemhéjszélek széthúzásával és a szemgolyó egyidejű mozgatásával (legalább negyed órán át)!
- Panasz esetén forduljunk orvoshoz!

4.2. A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások:

Lásd a 2.2. és/vagy a 11. szakaszt.

4.3. A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Nem ismert különleges ellátás.

5. **SZAKASZ: TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

5.1. Oltóanyag:

5.1.1. Megfelelő oltóanyag:

Vízköd, alkoholálló oltóhab, száraz vegyi anyag, szén-dioxid.

5.1.2. Alkalmatlan oltóanyag:

Nem ismert.

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek:

A veszélyes bomlástermékek keletkezése nagyban függ az égés körülményeitől. Levegőben található szilárd, folyékony és gáz anyagok komplex keveréke alakulhat ki, mint például szén-monoxid, szén-dioxid, és egyéb nem azonosított vegyületek.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat:

A tűz által veszélyeztetett tartályok vízpermettel hűtendőek.

Az előírásoknak megfelelő teljes védőöltözet (bakancs, védőruha, kesztyű, szem- és arcvédelem) és légzőkészülék alkalmazandó (8. szakasz).

6. SZAKASZ: INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

6.1.1. Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében:

A baleset helyszínén csak a szükséges teendőket jól ismerő, kiképzett, megfelelő egyéni védőeszközöket viselő személyzet tartózkodhat.

A szemmel, bőrrel és a ruházattal való érintkezést el kell kerülni.

Viseljünk megfelelő egyéni védőfelszerelést (8. szakasz).

A gyújtóforrásokat el kell távolítani.

Gondoskodjunk megfelelő szellőzéstől.

Konzultáljunk szakértővel a vészhelyzeti eljárásokat, pl. a veszélyes terület kiürítését illetően.

6.1.2. Sürgősségi ellátók esetében:

Viseljünk megfelelő egyéni védőfelszerelést.

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések:

Konzultáljunk környezetvédelmi szakértővel! A környezetbe jutott anyagot, illetve a képződő hulladékot a hatályos környezetvédelmi előírásoknak megfelelően kell kezelni. Az anyag és a belőle származó hulladék élővízbe, talajba és haladéktalanba jutását meg kell akadályozni. Amennyiben környezetszennyezéssel járó esemény következett be, haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságot. Viseljünk megfelelő védőruházatot.

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai:

Alakítsunk ki töltést, fedjük le a csatornákat. A szabadba jutott anyagot nedvszívó anyaggal kell felitatni, majd az összegyűjtött hulladékot szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő hulladékgyűjtő tartályba helyezve, biztonságos helyen kell tárolni. Szellőztessük ki és mossuk fel a területet, amíg teljesen el nem tűnik a szennyezés.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra:

További és részletes információért lásd a 8. és a 13. szakaszt.

7. SZAKASZ: KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

A szokásos higiénés eljárások betartása kötelező.

A szemmel, bőrrel való érintkezést el kell kerülni.

Kerüljük a gőz vagy köd belélegzését.

Műszaki intézkedések:

Nincs különleges utasítás.

Tűz- és robbanásvédelmi előírások:

Nincs különleges utasítás.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

A biztonságos tárolás feltételei:

Eredeti, ép, bontatlan csomagolásban, hűvös helyen tárolandó.

Közvetlen napfénytől és fagytól védendő.

Fényérzékeny.

Nem összeférhető anyagok: 10. szakasz.

A csomagolásra/tárolásra használt anyag típusa: nincs különleges előírás.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):

Laboratóriumi vegyszerek, vegyi anyagok gyártása, gyógyszeralapanyag.

8. SZAKASZ: AZ EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM

8.1. Ellenőrzési paraméterek:

Munkahelyi expozíciós határértékek a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint:

Az anyag a 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint határértékkel nem szabályozott.

DNEL		Expozíciós út	Expozíció gyakorisága	Megjegyzés
Munkavállaló	Felhasználó			
nincs adat	nincs adat	Dermális	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	nincs adat
nincs adat	nincs adat	Inhalatív	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	nincs adat
nincs adat	nincs adat	Orális	Rövid (akut) Hosszas (ismételt)	nincs adat

PNEC			Expozíció gyakorisága	Megjegyzés
Víz	Talaj	Levegő		
nincs adat	nincs adat	nincs adat	Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	nincs adat
nincs adat	nincs adat	nincs adat	Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	nincs adat
nincs adat	nincs adat	nincs adat	Rövid (egyszeri) Hosszas (folyamatos)	nincs adat

8.2. Az expozíció ellenőrzése:

A 25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet 7. § (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb szintre csökkenteni az expozíció mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a veszélyes anyagnak nincs egészségkárosító hatása.

8.2.1. Megfelelő műszaki ellenőrzés:

A munkavégzés során megfelelő körütekintés szükséges az anyag padozatra, ruházatra, bőrre, illetve szembe jutásának elkerülésére.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések, például egyéni védőeszközök:

A vonatkozó szabványoknak (NIOSH - US vagy CEN - EU) megfelelő, bevizsgált és engedélyezett védőfelszerelés használandó.

1. Szem-/arcvédelem: az előírásoknak megfelelő védőszemüveg vagy maszk használata javasolt (EN 166 F).
2. Bőrvédelem:
 - a. Kézvédelem: az előírásoknak megfelelő gumi védőkesztyű használandó (EN 374, III. kat.).
 - b. Egyéb: az előírásoknak megfelelő munkavédelmi lábbeli használata javasolt (EN 374).
3. Légutak védelme: szennyezésnek való kitettség esetén az előírásoknak megfelelő, több célú kombinált szűrővel (US) vagy ABEK (EN 14387) típusú részecskeszűrővel ellátott légzésvédő használandó (EN 166).
4. Hővesztés: nem ismert.

8.2.3. A környezeti expozíció ellenőrzése:

Nincs különleges utasítás.

A 8. szakasz alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetésszerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok vagy rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. **SAKASZ: FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk:

Paraméter	Vizsgálati módszer	Megjegyzés
1. Külső jellemzők:	színtelen folyadék	
2. Szag:	nincs adat	
3. Szagküszöbérték:	nincs adat	
4. pH-érték:	nincs adat	
5. Olvadáspont/fagyáspont:	13-14 °C	
6. Kezdő forráspont és forrásponttartomány:	nincs adat	
7. Lobbanáspont:	113 °C	
8. Párolgási sebesség:	nincs adat	
9. Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot):	nem gyúlékony	
10. Alsó/felső gyulladási határ vagy robbanási tartományok:	nincs adat	
11. Gőznyomás:	nincs adat	
12. Gőzsűrűség:	nincs adat	
13. Relatív sűrűség:	nincs adat	
14. Oldékonyság(ok):	nincs adat	
15. Megoszlási hányados: n-oktanol/víz:	nincs adat	
16. Öngyulladási hőmérséklet:	nincs adat	
17. Bomlási hőmérséklet:	nincs adat	
18. Viskozitás:	nincs adat	
19. Robbanásveszélyesség:	nincs adat	
20. Oxidáló tulajdonságok:	nincs adat	

9.2. Egyéb információk:

Sűrűség: 0,89 g/cm³

10. SZAKASZ: STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

- 10.1. Reakciókészség:
Nem ismert.
- 10.2. Kémiai stabilitás:
Normál hőmérsékleten, általános munkakörülmények között stabil.
- 10.3. A veszélyes reakciók lehetősége:
Nem ismertek.
- 10.4. Kerülendő körülmények:
Levegőre érzékeny.
Fényérzékeny. Közvetlen napfénytől és fagytól védendő.
- 10.5. Nem összeférhető anyagok:
Erős oxidálószer.
- 10.6. Veszélyes bomlástermékek:
Nem ismertek.

11. SZAKASZ: TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

- 11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ:
Akut toxicitás: nem ismert.
Bőrkorrózió/bőrirritáció: bőrirritáló hatású.
Súlyos szemkárosodás/szemirritáció: nem ismert.
Légzőszervi vagy bőrszenzibilizáció: nem ismert.
Csírasejt-mutagenitás: nem ismert.
Rákkeltő hatás: nem ismert.
Reprodukciós toxicitás: nem ismert.
Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): nem ismert.
Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT): nem ismert.
Aspirációs veszély: nem ismert.
- 11.1.1. Klinikai vizsgálatok eredményeinek összefoglalása:
Nem áll rendelkezésre adat.
- 11.1.2. Vonatkozó toxikológiai adatok:
LD50 (orális, patkány): 74000 mg/kg
LD50 (intravénás, patkány): 2,4 mg/kg
LD50 (intraperitoneális, egér): 282 mg/kg
LD50 (intravénás, egér): 230 mg/kg
- 11.1.3. Valószínű expozíciós utakra vonatkozó információ:
Lenyelés, belégzés, bőrrel érintkezés, szembe jutás.
- 11.1.4. A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:
Nem áll rendelkezésre adat.
- 11.1.5. A rövid és hosszú távú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások:
Bőrirritáló hatású.
- 11.1.6. A kölcsönhatásokból eredő hatások:
Nem áll rendelkezésre adat.
- 11.1.7. Az egyedi adatok hiánya:
Nincs tájékoztatás.
- 11.1.8. Egyéb információk:
Nem áll rendelkezésre adat.

12. SZAKASZ: ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

- 12.1. Toxicitás:
Nincs a környezetre veszélyesként osztályozva.
LC50 (Pimephales promelas): 205 mg/l/96 ó
- 12.2. Perzisztencia és lebonthatóság:
Nem áll rendelkezésre adat.
- 12.3. Bioakkumulációs képesség:
Nem ismert. Kow < 1000.
- 12.4. A talajban való mobilitás:
Előzzük meg az anyag talajba vagy csatornába jutását.
- 12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei:
Nem áll rendelkezésre adat.
- 12.6. Egyéb káros hatások:
Nem áll rendelkezésre adat.

13. SZAKASZ: ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1. Hulladékkezelési módszerek:

A termék maradékainak kezelése és ártalmatlanítása a 2012. évi CLXXXV. törvény, a 225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet és a 72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet előírásai szerint.

13.1.1. Termék ártalmatlanítására vonatkozó információk:

A vonatkozó előírásoknak megfelelően ártalmatlanítandó, megfelelő égetőműben elégetendő.

Hulladékjegyzék-kód:

07 05 gyógyszerek gyártásából, kiszereleséből, forgalmazásából és felhasználásából származó hulladék

13.1.2. Csomagolás ártalmatlanítására vonatkozó információk:

A vonatkozó előírásoknak megfelelően, veszélyes hulladékként ártalmatlanítandó.

Hulladékjegyzék-kód:

15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladék

*: veszélyes hulladék

13.1.3. Fizikai/kémiai tulajdonságok, amelyek befolyásolhatják a hulladékkezelés lehetőségeit:

Nem ismertek.

13.1.4. A szennyvízkezelésre vonatkozó utasítások:

Nem ismertek.

13.1.5. Hulladékkezelési módszerekkel kapcsolatos esetleges különleges óvintézkedések:

Nincs adat.

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK

Nem minősül veszélyes szállítmánynak!

14.1. UN-szám:

Nincs.

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés:

Nincs.

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok):

Nincs.

14.4. Csomagolási csoport:

Nincs.

14.5. Környezeti veszélyek:

Nincsenek.

14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:

Nincs vonatkozó információ.

14.7. A MARPOL egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás:

Nem alkalmazandó.

15. SZAKASZ: SZABÁLYOZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:

1. REACH nemzetközi szabályozás:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1907/2006/EK RENDELETE** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyi anyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről, és módosításai

2. CLP nemzetközi szabályozás:

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1272/2008/EK RENDELETE** (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, és módosításai

3. A BIZOTTSÁG (EU) **2015/830 RENDELETE (2015. május 28.)** a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

4. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos hazai rendeletek:

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai

a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** és módosításai

5. A hulladékra vonatkozó hazai előírások:

2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról

225/2015. (VIII. 7.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól

72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről

6. Vízszennyezéssel kapcsolatos hazai rendeletek:

220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet és módosításai

7. Munkavédelemre vonatkozó hazai előírások:
1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei
8. A munkahelyek kémiai biztonságára vonatkozó hazai előírások:
25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nem készült.

16. SZAKASZ: EGYÉB INFORMÁCIÓK

A biztonsági adatlap felülvizsgálatával kapcsolatos adatok:
A Biztonsági adatlap átdolgozásra került az (EU) 2015/830 Rendeletnek megfelelően (1-16. szakasz).

A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések teljes szövege:

DNEL: Derived no effect level (Szármasztott hatásmentes szint). PNEC: Predicted no effect concentration (Becsült hatásmentes koncentráció). CMR hatások: karcinogenitás, mutagenitás és reprodukciós toxicitás. PBT: perzisztens, bioakkumulatív és toxikus. vPvB: nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív. n.m.: nincs meghatározva. n.a.: nem alkalmazható. ÁK-érték: megengedett átlagos koncentráció. CK-érték: megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség). MK-érték: maximális koncentráció. VOC (Volatile Organic Compound): szerves illékony vegyület.

Felhasznált irodalom/források:

a biztonsági adatlap korábbi verziója (2014. 11. 16, 1.0. verzió)

A biztonsági adatlap 2. szakaszában előforduló H-mondatok teljes szövege:

H315 – Bőrirritáló hatású.

Továbbképzésre vonatkozó tanácsok: nem áll rendelkezésre adat.

Ez a biztonsági adatlap a termék gyártója/beszállítója által rendelkezésre bocsátott dokumentációk alapján készült, és megfelel a vonatkozó rendeleteknek és előírásoknak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások, amelyeket a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak és szakszerűnek tartunk, hozzáértő szakemberek jóhiszemű munkájából származnak. A termék felhasználása és kezelése során bizonyos körülmények között további, itt nem említett megfontolások is szükségessé válhatnak.

A biztonsági adatlapban foglalt információk megbízhatóságának mérlegelése, valamint a termék konkrét felhasználási és kezelési módjának megállapítása a tevékenységet végző felelőssége. A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.

Biztonsági adatlapot készítette: ToxInfo Kft. www.biztonsagiadatlap.hu

A biztonsági adatlap értelmezésével kapcsolatos szakmai segítségnyújtás:

+36 70 335 8480;

info@biztonsagiadatlap.hu